

Milí bratři, milé sestry, modlete se - za každé okolnosti. Tak zní závěrečná výzva Jakubova dopisu. Když je vám zle, modlete se. Když se vám nedaří, všechno se na vás sype - volejte k Bohu. Když vám druzí lidé ubližují, anebo když je vám špatně z toho, že jste ublížili druhým - mluvte s Bohem. Všechno mu řekněte, nic před ním nezatajujte. On o vás ví. On nahlíží do vašeho srdce - ale chce to všechno slyšet také od vás. Přeje si, abyste využili tohoto jedinečného komunikačního kanálu, jakým je právě modlitba. A jistě vás, podle své moudrosti, také pozvedne. Můžeme na tom být velmi zle. Ale nikdy na tom nemůžeme být tak špatně, aby dokonce modlitba ztratila svůj smysl a význam.

A když se vám daří, chvalte Boha. Když vás zrovna nic netrápí, prožíváte úspěšné a šťastné chvíle, uvědomte si, že to dostáváte od Boha. A chvalte ho, zpívejte mu. Copak to není důvod k chvále Boha - když jsme zrovna jakžtakž zdraví, když nás druzí lidé mají rádi, když se nám daří v práci? Pokud jej za tyto dobré věci nechválíme, stávají se z nás nadutí a pyšní lidé, kteří se naivně domnívají, že všeho dobrého v životě dosáhli jen vlastním úsilím.

Proto máme v našich zpěvnících písně smutné i radostné, písně pro období žalu i pro chvíle radosti a štěstí, písně pohřební i písně křestní či svatební. Abychom v každé chvíli mohli Bohu zpívat - ať už jsme na výsluní, nebo naopak po krk v bahně. Není tedy chvíle v životě, kdy bychom nemohli s Bohem rozmlouvat. Každý okamžik našeho života může být příležitostí k prohloubení našeho vztahu s Bohem prostřednictvím modlitby.

Ale přesto: Přijde čas, kdy se modlit nemůžeme. Kdy nám to nejde. Kdy toho my sami nejsme schopni. Kdy na to nemáme dost duševních, nebo dokonce i fyzických sil. Ano, může se to stát. A není to žádná hanba. Není to žádné selhání - ani lidské, ani náboženské.

A o tom dnes Jakub mluví. Právě tento případ ozřejmuje. Zopakujme si to. Jakub říká: **Je někdo mezi vámi nemocen? Ať zavolá starší sboru a ti ať se nad ním pomodlí a pomažou ho olejem v Pánově jménu.**

Právě nemocný člověk nemusí mít dost sil k modlitbě, k rozhovoru s Bohem. Právě nemocný člověk může být tak slabý tělesně, anebo tak skleslý duševně, že už není schopen s Bohem mluvit, volat k němu, prosit ho o pomoc.

Ale to není konce modlitby! Právě v té chvíli má přijít na řadu modlitba církve. Právě v té chvíli má nastoupit modlitba bratrů a sester v Kristu. Když už se nemůžeš modlit sám, když prožíváš vysílení a ochablost a únavu a bolest - tehdy si vzpomeň, že nejsi sám, že máš kolem sebe bratry a sestry ve víře. Stačí jim jen vzkázat - a oni přijdou. Stačí je zavolat - a oni se s tebou budou modlit, oni se za tebe budou u Boha přimlouvat. Modlitba církve zastoupí modlitbu jednotlivce.

Milí bratři, milé sestry, o tento biblický oddíl se opírá katolické učení o svátostech - konkrétně učení o svátosti pomazání nemocných. Člověk, který je vážně nemocný, nebo díky svému stáří zesláblý, přijme tuto svátost. Kněz nebo biskup se s ním, nebo nad ním pomodlí a pomaže jej posvěceným olejem.

My, evangelíci, známe a máme jen dvě svátosti - křest a večeři Páně. Svátost pomazání nemocných tedy nepraktikujeme. Ovšem - a teď si rýpnu do vlastních řad - odstraněním této svátosti jsme neodstranili příslušný biblický text z bible. Ať máme sedm, nebo jen dvě svátosti - Boží výzva k modlitbě za nemocné a s nemocnými nikdy nepřestala platit. My jsme tak trochu vylili dítě i s vaničkou, jak se říká. Odstranili jsme svátost, ale tím jsme také odstranili celou důležitou prvokřesťanskou praxi společné modlitby za nemocné.

Vždyť jen velmi vzácně se stane, že by členové staršovstva nebo jiní, ve víře zkušeni bratři a sestry šli do domu nemocného, nebo za ním do nemocnice - a modlili se spolu s ním. A stejně vzácné je, že by sám nemocný vzkázal svým bratrům a sestrám, aby se za ním přišli modlit. Často se to neděje.

Je pravda, že navštěvujeme nemocné. Však to od nás také Pán Ježíš žádá - třeba ve svém podobenství o posledním soudu: Ty, kteří stojí po jeho pravici a jdou do Božího království, Ježíš chválí: **Byl jsem nemocen, a navštívili jste mě.** (Mt 25:36) Ale modlit se s nemocným bratrem za dar zdraví, za uzdravení - to je na nás už často silná káva. A schválně podtrhuji: na nás. Protože i já sám se do toho počítám. I já sám s tím mám nejednou obrovský problém.

Zkusme se proto nyní zamyslet nad důvody, proč tuto hlubokou a závažnou biblickou výzvu neplníme. Co nám brání to brát vážně? Co nás brzdí v naplnění této apoštolské pobídky?

Za prvé: Je to zkrátka trapné. Nemocným lidem je obvykle trapné zavolat starší sboru k modlitbě. *Vždyť co kdyby si presbyteri řekli, že jsme je zavolali bezdůvodně? Nám přece nakonec není zase tak zle. A oni mají jistě důležitější věci na práci.*

Na něco podobného si občas stěžují i katoličtí kněží. *Kněze nezavolám - ještě přece není nejhůř, ještě neumírám!* Nebo je nám to trapné proto, že by nás, kdysi silné a vitální jedince, mohli druzí lidé vidět slabé, neschopné pohybu, odevzdané, ve špatné náladě, také často neupravené, někdy i nemyté, jak se žel třeba v nemocnici někdy stane. My se stydíme za to, v jakém zbědovaném stavu se nacházíme. A proto si starší sboru nepozveme. A také: Samotná společná modlitba nám, evangelíkům, moc neseď. Pomyšlení, že by se nad námi lidé modlili, nám vůbec není příjemné. Nejsme na to zvyklí.

A nemyslete si: Trapné to je často i nám, presbyterům. Popovídat u lůžka s nemocným člověkem, jak je život těžký - to ještě dokážeme. Ale modlit se s ním? Modlit se nahlas za něj?

Druhý důvod: My jsme zvyklí starat se o sebe sami. I s nemocí si tedy nějak poradíme sami. Nejsme přece slaboši, že? A když je nejhůř, svěříme se do péče lékařů. Vždyť ti dostávají za svou práci zapláceno - a tak nám nevadí, když pečují o naši tělesnou stránku. Ale pozvat své bratry a sestry, aby se za nás modlili - to bychom projevíli svou neschopnost se vyrovnat s nemocí. A zůstali bychom jim navíc dlužní.

Třetí důvod, proč nepraktikujeme modlitbu za nemocné: Nevěříme tomu. My, moderní lidé, nevěříme, že modlitba pomůže. Proč by měla fungovat? Copak nám Bůh nedal právě doktory, aby se o naši zdravotní stránku zajímali a pečovali o ni? Modlitba - to je hodně zastaralá metoda léčby - oproti všem moderním zdravotnickým střediskům, drahým lékům a specializovaným přístrojům. A navíc: *Pokud moje tiché modlitby na lůžku nezabraly, proč by měly zabrat hlasité modlitby druhých lidí? Když mě Bůh neuzdravil na základě mých modliteb, těžko to udělá prostřednictvím přímlov mých bližních.*

A tento důvod snad ještě více platí na straně presbyterů, kteří by se mohli s nemocnými modlit. My se zkrátka bojíme selhání. Bojíme se, že bychom vzbudili falešné naděje na straně nemocných. Že se po naší modlitbě nic k lepšímu nepohne. A že by se tím pádem oněm nemocným mohlo ještě přitížit.

Bratři a sestry, všimli jste si v prvním čtení, na čí víru uzdravil Ježíš toho ochrnutého? Bylo to snad díky víře toho ochrnutého člověka? Ne! Ježíš uzdravil toho ochrnutého, protože viděl víru těch, kteří ho spustili přímo k jeho nohám. Co tedy máme dělat my? Ve víře přinášet naše nemocné ke Kristu. Nic víc po nás Bůh nechce! Všechno ostatní - tedy duchovní i tělesné uzdravení nemocného člověka - to již závisí na Kristu, nikoli na nás. My nemůžeme nikomu uzdravení slíbit a garantovat, my se také ale nemusíme zhroutit z toho, když se Bůh rozhodne nemocného ponechat jeho nemoci - navzdory našim přímlovům. Víra v Boží moc a v jeho lásku. Plus přímlovná modlitba za slabého či nemocného - to je všechno, co můžeme učinit.

Tedy: my sami nemáme v rukou svůj život - a už vůbec ne životy našich bližních. V rukou Božích jsou naše životy, náš čas na této zemi. Na nás, ani na našich modlitbách tedy nezávisí uzdravení nemocného člověka. Že si náš Pán přeje, abychom se u lůžka nemocného nebo slabého člověka modlili, to ještě neznamena, že naše modlitby za uzdravení vezme vážně a nemocného uzdraví a slabému dodá sil. Může tak učinit. A nemusí tak učinit. My se máme modlit. A ne teoreticky předjímat účinnost a výsledky našich modliteb. Jak s našimi modlitbami naloží Pán života a smrti, to už je na něm. Vůbec si tedy nemyslím, že bychom se měli tlačit do role neohrožených uzdravovatelů nemocných. Těmi rozhodně nejsme. A proto se nemusíme ani bát případného neúspěchu.

A když jsme u tohoto slova: Co je to vlastně úspěch? Za úspěch modlitby v přítomnosti nemocného bychom považovali především jeho tělesné uzdravení. To proto, že jsme součástí společnosti, která hlásá, že tělesné zdraví je tou největší životní devízou. Ale tak tomu přece není. Jakub říká: ***A modlitba víry zachrání nemocného a Pán ho pozdvihne.*** Jakub se zde vyjadřuje záměrně dvojnásobně. *Modlitba víry zachrání nemocného...* Slovo "zachránit" nemusí znamenat jen "vyléčit", ale také "spasit". Modlitba víry tedy může způsobit daleko víc, než jen tělesné zdraví. Ona může zapříčinit duchovní uzdravení nemocného člověka, který často propadá beznaději, nedůvěře v Boží blízkost, v Boží lásku. Pán Bůh jej může ponechat v jeho nemoci dál - ale zároveň jej pozdvihne skrze přítomnost a blízkost jeho bratrů a sester, skrze jejich modlitby. Dodá mu naděje, že je v péči Boží - a že v této péči také bezpečně doputuje do Božího království. Vždyť sloveso "pozdvihnout" neznamena jen "zvednout" z lůžka, ale také "vzkřísit". Tedy: ***Modlitba víry spasí nemocného a Pán jej vzkřísí.*** I tak lze tento verš přeložit.

Při společné modlitbě může Bůh také posílit víru nemocného, že ani jeho hřích, žádná jeho vina, nebude stát v cestě Boží lásce v Ježíši Kristu jednou provždy potvrzené. To je ten Jakubův dovětek: ***A jestliže se dopustil hříchů, bude mu odpuštěno.*** Copak to je malý úspěch, když nemocný ve víře přijme Boží odpuštění, když zaslechne z úst svých souvěrců slovo Boží milosti a spolehne se na něj? Copak to nebyl úspěch, že ten ochrnutý člověk slyšel z Ježíšových úst: *Synu, odpouštějí se ti hříchy?*

Jakub nás tedy dnes povzbuzuje: Vaše modlitba za nemocné nikdy nebude neúspěšná, nikdy neselže. Jen se odhodlejte být nablízku svým nemocným bratrům a sestrám, modlete se za ně. A to přímo s nimi, v jejich blízkosti.

To samé však platí i pro tu druhou stranu: Pro nemocné a pro slabé. Nebojte se pozvat si ke svému lůžku, či do svého pokoje vaše bratry a sestry ve víře. Byť třeba jen jednoho, nebo dva - kterým důvěřujete. Jejich modlitba bude mít pro vás veliký význam a bude v každém případě úspěšná - ať už z lůžka vstanete, anebo na něm zůstanete, ať už se vám uleví tělesně, nebo duchovně. Jejich modlitba bude mít význam jak pro vás, tak i pro ně. Jejich modlitba totiž v každém případě posílí vaši i jejich víru, posílí váš i jejich vztah s Bohem. Vždyť ***mnoho zmůže usilovná modlitba spravedlivého.***

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, dnes nás povzbuzuješ ke společným modlitbám s těmi, kterým ubývá síl. Společně tě nyní za ně prosíme: dodej síly a zdraví všem našim starším a nemohoucím, nebo nemocným bratrům a sestrám. Posilni je, uzdrav je - na těle i na duši. A posilni nás, abychom právě na tyto naše souvěrce pamatovali a byli jim nablízku. Amen.